

Öğretmenlikte Donkişotluk Yılları

— sahara · 12 Aralık 2019

Ülkemin, özgür düşünceli, sürekli kendini geliştirme içinde olan donanımlı yurttaşlarla yükseleceğine ve yer karasında her alanda söz sahibi olacağına inananlardanım. Ailede, okulda verilecek nitelikli eğitim genç kuşakların yaşama sorunsuz ayak uydurmasının olmazsa olmazlarıdır.

Bu bağlamda çocuklarımızı geleceğe hazırlayabiliyor muyuz yetesiye? Bu ve benzeri sorulara olumlu yanıt vermek gerçekçi olmuyor. Olamıyor maalesef. Yıllarca eğitim-öğretim çalışmalarının içinde oldum. Bir ara acı vatan Almanya'da buldum kendimi. Güzelim çocuklarımız arasında Alman sınıflarında.

Alman okulunda bir birinci sınıfı betimlemeye çalışayım kısaca. Alabildiğine geniş bir sınıf. Sınıfın cephesinde boydan boya geniş bölümlü dolaplar var. Dolaplar sınıf düzeyinde bol resimli kitaplarla süslü.

Sınıfın bir köşesinde oldukça çaplı bir yatak serili. Derste sıkılan öğrenci gidiyor yatağa uzanıyor, sağa sola dönüp tekrar öğretmenini dinlemeye, derse katılmaya çalışıyor. Sınıf mevcudu 20'nin biraz üzerinde. Evet, Alman meslektaşlarımın izniyle derslerini dinledim birçok kez.

Alman okullarında test sınavı duymadım. Ayrıca Avrupa'nın hiçbir ülkesinde dersane uygulaması yoktur. Öğrenciler performanslarına göre çeşitli okullara seçilirler.

Almanya'da bakanlık öğretmeni olarak çalıştığım 6 yıl boyunca uçakla yaptım yolculuklarımı. Gelişmişlerde uçakta Alman yolcularda olurdu. Abartısız söylüyorum. Havada kalınan ortalama 3 saat içinde Alman yolcuların ellerinde kitap gördüm çoğunlukla. Almanya içinde tren yolculuğlarımda da sarı saçlı, mavi gözlü Almanları okurken görür onları gıpta ile izlerdim.

Ülkeme döndüğümde mesleğime daha bir öz güven ve donanımla başladım. Aklımda sürekli biz niye Almanya'nın düzeyine gelmeyelim diye hayıflandım. Güzel ülkemde şunu gördüm üzülerek. Okullarımız dersanelere basamak olmuş. Dersaneler yıl içinde birkaç kez seviye sınavları yapıyor. Daha 3. Sınıftan başlayarak çocuklarımız genelde hafta sonu ya da hafta içi dersanelere gitmek zorunda kalıyorlar.

Öğrenci-veli müşteri, dersane işletmecisi işveren, işler yürüyor. Veli para ödüyor sömürülüyor. Çocuklar yaşamlarının en kaygısız olması gereken çocukluk ve ilk gençlik yıllarını büyük bir stres içinde yaşıyor. Oyun oynama, eğitsel etkinliklere katılmak için zaman kalmıyor. Kitap okumaya ise hiç zaman kalmıyor.

Oysa okuyan, okuduğunu anlayan, soru soran, olayları neden sonuç ilişkileriyle yorumlayan

kuşaklar yetiştiren ülkeler yarınlarına güvenle bakıyorlar. Durum bu olduğu halde mücadeleden kaçmak olmaz. Olmamalıydı. Bu anlattığım durum ilköğretim okullarının faaliyet gösterdiği yılları kapsıyor.

Peki, 4+4+4 uygulamasında durum nasıl? Hani 12 yıl zorunlu oldu bu uygulama. Daha geçen yıl bir 2. Dört yıl eğitimi veren ortaokul diye adlandırılan bir okulu ziyaret ettim. Yönetici ve öğretmen arkadaşlarla sohbetler yaptık. Son dört yılda okuyan öğrencilerin tamamının devamı sağlanıyor mu diye sordum okullarımızda. Özellikle kız öğrencilerin okula devam etmedikleri, dışarıdan sınavlara girip diploma almaya çalıştıklarını öğrendim. Hani zorunlu eğitim-öğretim çalışmaları okulda yapılır ilkesi? Üzüldüm.

4 ve 5. Sınıfları okuturken sevi sınavlarından kaçış olanak dışı. Öğretmenlerin başarı düzeyi özellikle seviye sınavlarında sınıfının başarı düzeyi ile ölçülürdü. Okul yöneticileri sınıfların sevi sınavı sonuçlarını sene içi öğretmen toplantılarında okuyup değerlendirme yapar. Zümre sınıflarımdan öğrenciler dershanelere gidiyor. Ne yaptım ben. Donkişotluk burada başladı.

Önce öğrencilerin iyi okuma, okuduğunu anlama ve kelime haznelerinin zenginleşmesi için sınıf kitaplıklarını zenginleştirme çabasına girdim. Okulda hizmetlilerin ücretlerinden, kırtasiyen parası derken birçok kaleme para toplanıyor. Ayrıca sınıf kitaplığı için para istemek velilere bir ayrı sıkıntı. Nasıl kurulabilir zengin kitaplık. Para gerek kitap almak için. İmamlarımız her Allah'ın cuması para topluyorlar cemaatten. Hele ramazan ayında fitre-sadaka paralarının büyük çoğunluğu da camilerimize akıyor.

En azından birer fitre paraları niye sınıfıma gelmesin. Velilerime mektuplar yazdım özel. Birer fitre paralarınıza talibim dedim sınıf kitaplığı için. Altın kalpli velilerim beni kırmazdı. 40-45 kitaptan oluşan en az üç takım kitaplar aldım çalıştığım yıllar içinde. Törene meraklı bir halkız. Kitapları sınıfa getirdiğim zaman okul idarecilerini ve sınıf annemizi davet edip kitaplığı törenle açtık. Özellikle sınıf annemize kurdele kestirip, alışverişin faturasını teslim ediyordum.

Kitap dağıtımı için üç adet sırayı yan yana dizip kitapları seriverirdik masaların üzerine. Her öğrenci en çok üç kitap seçebilirdi. Hafta sonları kitap değişimi yapardık. Kol başkanıyla kitapların kontrolü sağlardık... Velilere de toplantılarda her gün ailece akşamları en az 30 dakika kitap okumalarını önerirdim. Ve her yıl İlçe Halk Kütüphanesine geziler yaptık.

Dershane içinde şöyle bir çözüm ürettim. Okulda kurs açmak olanaklıydı. Müdürlüğün takdir ettiği en düşük ücretten 4 ve 5. sınıf okuttuğum yıllar kurslar açtım. Kursları her gün son dersten sonra başlatır cumartesi dahil haftada 6 gün yaptım. 40 dakikalık kurs süresini çoğu kez öğrencileri sıkmadan bir saate kadar uzattığım çok oldu. Ekonomik durumu olmayan öğrencilerimi ücretsiz kursa alıyordum.

Seviye sınavlarımda öğrencilerim dershaneye giden diğer sınıfların öğrencilerine daha başarılı oluyordu. Çoğu dar gelirli velilerimin çocuklarının başarılarını gördükçe gözlerindeki parlak ışık ve gücümseyen yüzleri benim biricik mutluluk kaynağımdı.

Bir gün okulumuza İlçe Milli Eğitim Müdürümüz geldi. Okulda açtığım kurs ve kitaplık kurma öyküsünden söz açıldı. Müdürümüz, “ Hocam sınıfta fitre için para toplanır mı hiç? Mevzuata yasak işler yapmışsın...” diye sözler etti. Sayın müdürüm, “Meslek yalaşamım mevzuatla mücadele içinde geçiyor. Siz sıraların üzerine serdiğim kitapların oluşturduğu iek bahçesini, çocukların bu bahçeden iek koparırcasına kitaplara sarılmalarındaki coşkuyu görseniz umarım siz de mutlu olurdunuz diyerek mdrmz glmsettim...